

FAHRENHEIT 451

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

Novembre 2009 - Núm. 33

Estrenem nou casc més segur i funcional

**Bombers i Clínic
compartiran seu el 2013**

**Noves instal·lacions
formatives a Zona Franca**

**TMB cedeix a l'SPEIS
dues vagonetes de rescat**

Foto: Alex Piau

www.bcn.cat/bombers

Ajuntament de Barcelona

Prevenió, Seguretat i Mobilitat

2

Editorial

- Comiat al Parc de l'Eixample

22

Som BCN

- Un nou aplicatiu permetrà millorar el temps de reacció en els serveis
- Com érem fa mig segle?

4

Candent

- Bombers i Clínic compartiran edifici el 2013
- Els veïns acomiaden el Central

25

Bombers del món

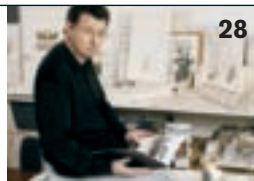
- Bombers de Granada (Nicaragua): un joc de nens

8

Notícies

- Ja és aquí el nou casc d'intervenció més segur i ergonòmic

28

L'expert opina

- Manel Ruisánchez, l'imaginador de parcs de bombers

10

- El CGE farà un segon filtre de les trucades en situacions excepcionals
- Formació i Personal es traslladen a Montjuïc
- La teva revista es renova

30

Aprèn a cuidar-te

- L'esquena: eix de salut

12

Serveis Destacats

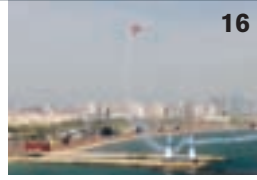
- Xoc de gegants
- Pluja excepcional
- Cremen dos pisos a Gràcia i a la Vall d'Hebrón

32

Un apunt d'història

- 175 anys de la Mútua de Propietaris

16

Eines de prevenció

- Riscos antròpics en actes a la via pública

34

Així som

- Els focs d'ara no són com els d'abans

18

Formació

- Cursos d'especialització en conducció
- El Parc de la Zona Franca remodela les seves instal·lacions de formació

36

Calaix de sastre

- Els primers jubilats als 60 anys
- Drassanes serà un CAP
- L'instant

20

Materials i equipaments

- TMB cedeix dues vagonetes per a rescats a l'interior de les línies de Metro i tren

38

Activitats i Iceberg

- L'equip de l'SPEIS arrasa a Vancouver
- Humor

FAHRENHEIT • 451

Edita: Bombers de Barcelona
Ajuntament de Barcelona

Consell Editorial:

Joan Pedreny, Clara de Yzaguirre,
Jordi Secall, Montserrat Radresa,
Carme Pallarès, Sagrario Navas,
Joan Palau, Vanessa Martínez i Àlex Palau

Director: Jordi Secall

Serveis editorials: Op-team SIC SL

Navas de Tolosa, 270, 5-3
08027 - Barcelona
Tel. 93 243 08 35
Fax 93 352 76 76
www.op-team.com
(fahrenheit451@bcn.cat)

Coordinació: Àlex Palau
(alexpalau@op-team.com)

Redacció: Àlex Palau i Vanessa Martínez

Disseny i maquetació: Joan Serra, Laura Urios

Fotografia: R. Cervantes, À. Palau, V. Martínez,
A. Cabeza, J. Bolívar, J. Asín, J. Secall, E. Cueto,
J.R. Carne, S. Suárez, Ruisánchez Arquitectes

Col·laboradors en aquest número: Xavier Garcia,
Antoni Cabeza, Montserrat Radresa, Juan I. Paso,
Rafael Álvarez, David Zapater, Mercè Alba
(Hospital Clínic) i Miguel Rodríguez (TMB)

Fotomecànica i impressió: Cevagraf SCCL

Dipòsit legal: B-33873-2001

Comiat al Parc de l'Eixample

La història de Bombers de Barcelona està lligada, en bona part, als espais físics que ha anat ocupant des dels seus inicis com a Cos de Bombers.

L'aparició de nous escenaris de risc degut a l'evolució del nostre entorn urbà té com a resposta la incorporació de nous recursos operatius. El creixement de la ciutat i la creació de nous parcs de bombers és una constant que sempre ha cercat l'equilibri entre la valoració del risc i la quantificació dels recursos per assolir els millors índex de seguretat per als ciutadans.

Són història i queden en el nostre record el parc de la Ciutadella, el de la ronda de Sant Pau, el de la plaça de Santa Anna, el de la Barceloneta, el de l'Esquerra de l'Eixample, el de la Dreta de l'Eixample, el d'Hostafrancs, el de Sant Andreu o el de Gràcia. I, més propers en el temps, també el parc de la plaça Borràs, el de Pi i Molist, el d'Almogàvers i, com no, el del carrer Lleida.

Barcelona no s'atura i ara ha de donar un pas més en el guió del creixement per a la transformació de la ciutat. Hem de tornar a representar l'escena agredolça de cedir part de la nostra història per millorar. Donem solidàriament la "catedral" de Bombers, convençuts que el canvi ens oferirà noves oportunitats per créixer com a Servei professional i especialitzat en l'atenció de les emergències. Donem a la ciutat i als seus ciutadans el Parc de l'Eixample, una part molt important de la història de Barcelona que també és una part molt important de la història del seu Cos de Bombers. Ho fem convençuts i amb el sentiment de la feina ben feta.

Els 77 anys del Parc de l'Eixample deixen un pòsit d'alegries, pors i reconeixement ciutadà. Tot un seguit de sentiments contradictoris provocats per fets tan colpidors com els bombardejos del 1938, els incendis a Iberia Radio, a l'edifici Autopistes i a la Torre Ur-

quinaona, l'incendi del Gran Teatre del Liceu, l'explosió a Compte de Borrell i la de Capità Arenas, i per molts altres fets que han suposat un constant exercici de servei a les persones, als ciutadans i a aquest projecte de ciutat que sempre ha tingut al seu costat el Cos de Bombers de Barcelona. 🚒

Bombers i Clínic compartiran

▲ Vista del futur edifici des de la cantonada del carrer Casanova amb Provença. El Clínic-Provença s'erigirà com un nou referent arquitectònic al cor de l'Eixample

Un macroedifici de set plantes acollirà el nou Parc de Bombers de l'Eixample i l'ampliació de l'Hospital Clínic. Les obres del complex, que es construirà de forma simultània, començaran el proper mes de juny i acabaran el gener del 2013.

Els bombers de l'Eixample compartiran edifici amb el personal sanitari del Clínic. El 10 de setembre es va presentar de forma oficial el projecte de remodelació del solar delimitat pels carrers Provença, Casanova, Villarroel i el passatge del Ninot. En els terrenys on avui s'alça la seu central de Bombers de Barcelona, es construirà un gran edifici de més de 50.000 metres quadrats i set pisos d'alçada que acollirà l'ampliació de l'Hospital Clínic i el nou i definitiu Parc de Bombers de l'Eixample. El futur parc estarà annex al nou edifici hos-

pitalari, tot i que les dependències, accessos i instal·lacions en seran independents.

Tres anys d'obres

La construcció del complex, batejat amb el nom de Clínic-Provença, començarà el juny del 2010 i no estarà completament acabada fins el gener del 2013. Tanmateix, les obres al solar del carrer Provença arrencaran més aviat, entre març o abril de l'any vinent, quan està previst iniciar els treballs d'enderrocament de la històrica seu de Bombers. Unes dates que

edifici el 2013

La històrica seu de Provença serà enderrocada el proper mes de març per renéixer el 2013 convertida en un nou i modern parc

poden patir lleugeres modificacions, doncs caldrà fer compatibles les obres amb les del futur traçat de l'AVE, que també afectaran Provença. Actualment, la construcció de la caserna provisional al parc de Joan Miró segueix el calendari previst, de manera que hauria de ser inaugurada el proper mes de desembre. El trasllat

del personal de l'SPEIS a les instal·lacions provisionals s'ha fixat per al gener del 2010.

Parc integrat

El complex del carrer Provença tindrà onze plantes en total: set sobre rasant i unes altres quatre soterrades; i s'erigirà en un element de referència dins de l'entorn visual del barri. La major part del recinte (47.541 m²) es destinarà a usos hospitalaris i acollirà un nou i modern servei d'Urgències i les unitats especialitzades en Hematologia, Nefrologia, Oncologia i Urologia. En el disseny de l'edifici s'han incorporat els darrers avenços tecnològics en construcció sostenible, com una doble façana tèrmica o la il·luminació

per leds, per garantir un baix impacte ambiental i afavorir una gestió eficient de l'energia.

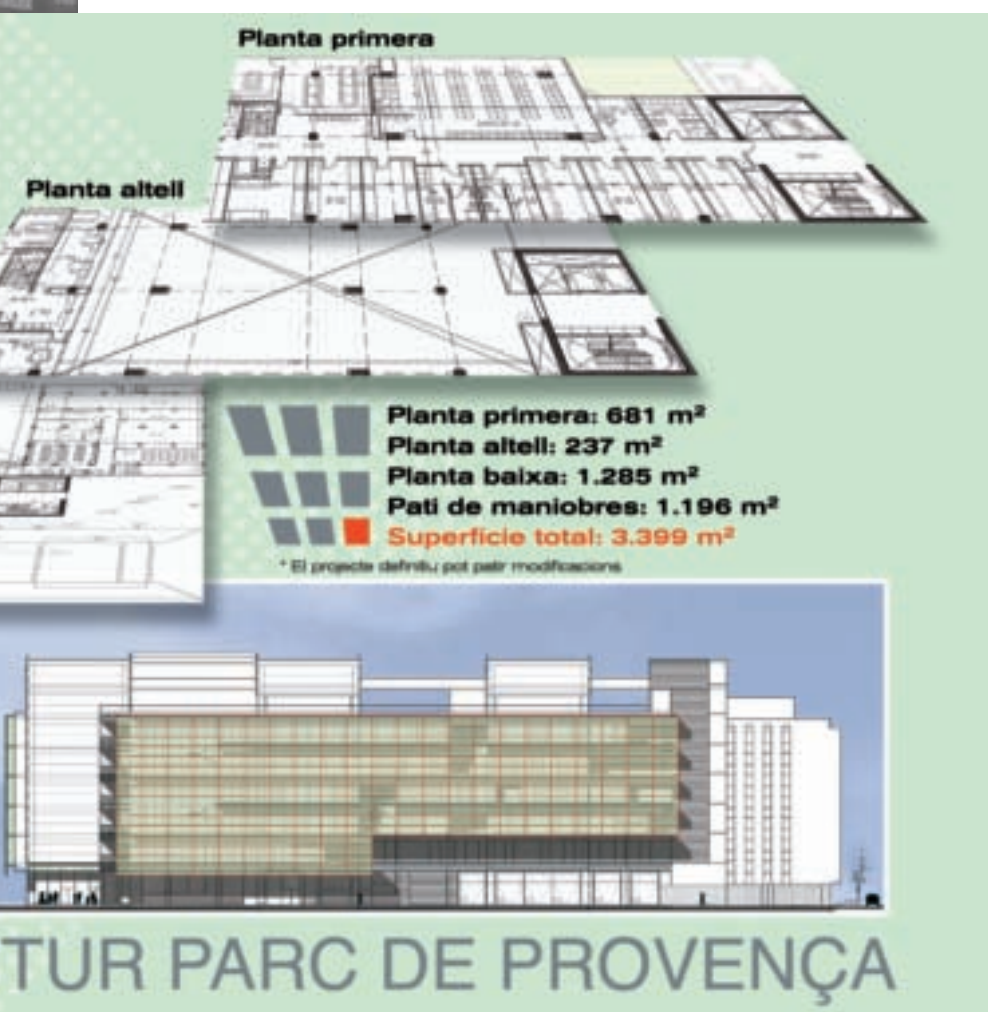
El futur parc de l'Eixample ocuparà aproximadament la meitat de l'actual parcel·la i seguirà tenint els accessos i sortides pel carrer Provença. Serà una caserna tipus de tres plantes (planta baixa, altell i primer pis), en la línia de Llevant o del futur Parc del Port, amb una superfície construïda de 2.203 m², sala d'útils amb capacitat per a fins a dotze vehicles i un pati de pràctiques de 1.196 m². Tot i que, evidentment, el pati de maniobres serà descobert, sobre les dues plantes del nou parc s'hi elevaran uns altres quatre pisos de serveis hospitalaris.

Un projecte necessari

La millora dels hospitals i dels centres d'atenció sanitària és un dels eixos del Pla Ciutat. En aquesta línia, durant la presentació del projecte l'alcalde Jordi Hereu va destacar davant del personal del Clínic que "els bombers us entreguen la seva catedral, però ho fan sabent que és pel bé de la ciutat".

L'ampliació del Clínic és fruit de l'acord entre la Conselleria de Salut i l'Ajuntament. El nou edifici permetrà dotar l'hospital d'instal·lacions adequades a les necessitats dels ciutadans.

L'acord entre l'Ajuntament i la Conselleria de Salut projecta un parc de tres plantes i 3.399 m² inserit dins del conjunt hospitalari

◀ L'avantprojecte del futur edifici Clínic-Provença, amb la façana principal i les tres plantes que ocuparà el parc

Joan Miró, gairebé a punt

El parc provisional de l'Eixample ja està pràcticament llest. Durant els mesos d'agost a novembre s'han realitzat els principals treballs d'edificació del parc, que acabaran amb la connexió a la xarxa semafòrica (per habilitar els corredors verds que facilitaran la sortida ràpida dels vehicles en servei d'urgència). L'equipament del parc, últim pas abans per poder procedir al trasllat dels efectius, està també molt avançat. Si no sorgeixen imprevistos, es complirà el calendari que fixa l'inici de l'activitat de Bombers de Barcelona a les dependències de Joan Miró per a finals d'aquest proper mes de gener.

El Calendari

- Desembre 2009** → Inauguració de la caserna provisional
- Gener 2010** → Trasllat provisional del personal a Joan Miró
- Març-abril 2010** → Enderrocament del parc històric
- Juny 2010** → Inici de les obres de l'edifici compartit entre el Parc de Bombers de l'Eixample i l'Hospital Clínic
- Gener 2013** → Inauguració del nou parc del carrer Provença

Jordi Hereu al personal del Clínic: “Els bombers us entreguen la seva catedral, però ho fan sabent que és pel bé de la ciutat”

dans, i superar els actuals problemes de saturació d'espai –molts serveis es trobaven fins ara en mòduls temporals–. “Necessitem aquest espai perquè Barcelona necessita aquest hospital”, va referir la consellera de Salut, Marina Geli. El nou edifici ampliarà un 25% la superfície total del Clínic i, alhora, permetrà abordar la reforma integral de tot el conjunt hospitalari amb vistes al 2020.

A canvi dels terrenys de Provença, el Clínic ha cedit a l'Ajuntament el solar de 'Les Germanetes', entre els carrers Consell de Cent, Mallorca, Viladomat i Borrell. En aquesta illa s'hi construiran equipaments com un institut de secundària, un casal d'avis, una escola bressol i pisos de protecció oficial. L'enderrocament de l'històric Parc Central de Bombers no serà, doncs, en va. És la nostra aportació al barri i un servei en benefici de tots els ciutadans. 🚒

▼ La regidora Assumpta Escarp, l'alcalde Jordi Hereu, la consellera de Salut, Marina Geli, i el conseller delegat del Clínic, Raimon Belenes, durant la presentació del projecte, el passat 10 d'octubre

▲
Desenes de veïns passegen pel pati del Central durant la jornada del passat 3 d'octubre

Els veïns acomiaden el Parc de l'Eixample

La jornada de portes obertes del passat 3 d'octubre va omplir per darrera vegada el pati del Central d'escuma, rialles i sirenes. Desenes de veïns van aplaudir els simulacres dels companys de l'Eixample i els més menuts van gaudir emulant ser bombers.

Un sol més propi d'agost que de principis d'octubre va acompanyar la jornada de portes obertes del parc de l'Eixample. Des de les 10 del matí, desenes de famílies al complet van apropar-se a conèixer de primera mà la tasca que duen a terme els companys destinats al carrer Provença, abans que —d'aquí a poc més de dos mesos— es traslladin al parc de Joan Miró. Un parc provisional que ja coneixen

els veïns que van visitar-nos el passat 3 d'octubre, gràcies als plafons informatius amb maquetes i plànols que es van distribuir pel pati del Central durant la jornada.

Escumats

La canalla va ser la veritable protagonista del dia de portes obertes. Els nens feien cua per vestir-se de bomber (amb cascs i jaquetons ostensiblement massa grans) i per fer

anar les mànegues amb l'ajuda dels veterans, cobrint el pati d'un mar blanc i esponjós. Arreu del parc, criatures escumades corrien amunt i avall fent anar les sirenes i enfilant-se als camions, tot fent temps fins el moment d'assistir al simulacre d'extinció que el torn de l'Eixample va fer al castellet. Fins que s'inauguri el nou parc de Provença —el 2013—, les activitats que el Cos de Bombers realitzi de cara als ciutadans es repartiran entre la resta de parcs de Barcelona. 🚒

▼
Un grup de nens aprenen a fer anar la mànega ataviats per una més que possible remullada

Desenes de famílies van inundar el parc Central de l'Eixample en l'última jornada de portes obertes abans que comencin les obres

Nou casc d'intervenció més

El casc model F1 SF que ha estrenat Bombers de Barcelona millora les prestacions en matèria de protecció contra les radiacions de la calor, les flames, l'entrada d'aigua i els impactes, alhora que confereix una major llibertat de moviments.

El nou model de casc s'ajusta a les exigències de les normatiues europea i espanyola sobre Equips de Protecció Individual per a bombers i supera en prestacions al que fins ara havíem utilitzat. La distribució del casc s'ha portat a terme a tots els parcs durant el mes d'octubre, on tota la plantilla operativa ha participat en les pràctiques d'adaptació als nous equips.

La superfície externa del casc integra una cresta longitudinal, mentre que la copa està emmotllada per injecció en una sola peça i conté fibres resistents a les altes temperatures i materials termoplàstics per a una millor

absorció i una alta protecció davant possibles impactes. Aquest plus de resistència, a més, fa el nou casc menys procliu al desgast, pel que es preveu que comporti menys incidències i reparacions.

Més enllà d'incrementar la nostra protecció, el nou casc també permet utilitzar la resta d'equip indivi-

L'Ajuntament ha invertit més de 306.000 euros en l'adquisició de 870 unitats del nou casc model F1 SF

▲ Quatre bombers mostren el nou casc d'intervenció de l'SPEIS durant la presentació dels nous equips, el passat 23 d'octubre

dual d'una manera més còmoda i àgil. La seva forma permet l'acoblament de sistemes de comunicació, del protector de clatell i de la llanterna, així com la utilització de la màscara de l'Equip Respiratori d'Aire (ERA) sense que abans ens haguessim de treure el casc.

Doble visor

El nou casc continua sent de tipus integral, però incorpora unes ulleres de protecció ocular i una pantalla facial que es poden utilitzar de manera independent (a diferència de l'antiga pantalla única). El visor facial està recobert per un bany daurat que

segur i ergonòmic

ens protegeix la cara de les radiacions de la calor i deixa passar un percentatge de llum d'un 9%. A més, el visor incorpora en la seva part externa un tractament antibaf i anti-ratllades. Una altra diferència respecte a la pantalla que duia l'antic casc, és que les ulleres i el visor facial del nou model sobresurten menys, amb el que tenim més llibertat de moviments en espais tancats.

El nou casc incorpora unes ulleres de protecció ocular i una pantalla facial anti-radiacions que es poden utilitzar de forma independent segons el tipus de servei

Nom i escut

La identificació corporativa amb l'escut de Bombers de Barcelona en daurat se situa en el frontal del casc, men-

Destí solidari

L'antic casc de Bombers de Barcelona havia complert el seu cicle després de vuit anys formant part del nostre Equip de Protecció Individual. Un temps en el que han aparegut models millors –com el recentment incorporat– i que permeten incorporar la darrera tecnologia en comunicacions i ajustar-se als darrers mètodes de funcionament. Però l'antic casc de l'SPEIS no està, en absolut, obsolet, i segueix complint amb les exigències de seguretat. Per això, l'Ajuntament de Barcelona ha arribat a un acord per cedir les unitats que encara estiguin a la seva disposició a programes d'ajuda humanitària.

tre que la identificació personal i l'anagrama històric del Cos s'ubiquen a la part posterior, de forma molt visible. Pel que fa als colors, els nous cascs mantindran la identificació cromàtica vigent: negre per als bombers, vermell per als comandaments i blanc per als caps d'unitat, tècnics i sanitaris.

"Hem triat el casc més modern i el que millor s'adapta a les nostres necessitats de servei", va afirmar el director de l'SPEIS, Joan Pedreny, durant la presentació oficial del nou casc de Bombers de Barcelona, el passat 23 d'octubre. El model F1 SF

és el casc que s'està estandarditzant en els darrers temps a nivell europeu. A Espanya, en els últims anys l'han incorporat també serveis de bombers com els de Madrid, Màlaga, Navarra o la Generalitat de Catalunya.

EPI complet

Bombers de Barcelona ha incorporat 870 unitats del nou casc model F1 SF, fabricat per la companyia MSA Gallet. El cost total d'adquisició dels equips supera els 306.000 euros (51 milions de les antigues pessetes, a raó de 352,64 euros la unitat), i completa la renovació de l'Equip de Protecció Individual de la plantilla operativa, després que el març del 2007 es van renovar els jaquetons i els sobre pantalons del vestit d'intervenció.

Aprofitant les potencialitats del nou equip, l'SPEIS projecta adquirir en un futur nous sistemes de comunicació (micròfon de contacte i alta-veu de transmissió) que anirien integrats en el mateix casc. 🚒

◀ Frontal: el nou casc incorpora ulleres de protecció ocular independents. Darrere: la identificació personal i l'escut històric de Bombers acompanyen el dors

El CGE farà un segon filtre de en situacions excepcionals

Bombers i ATENTO acorden incrementar el personal de la plataforma 080 quan es produeixi un allau de peticions per poder fer-ne un segon filtre

L'enorme diferència entre els serveis demandats i els que realment van requerir la intervenció de Bombers durant els aiguats del passat 22 d'octubre –més d'un 40% es van resoldre sols–, ha decidit l'SPEIS a impulsar un sistema per millorar el filtre de les trucades que rep el 080 en aquestes situacions excepcionals.

Amb aquesta voluntat es va reunir la direcció de Bombers amb responsables d'ATENTO (la companyia que atén en primera instància les truca-

des al 080 i que les remet al CGE), el passat 23 d'octubre. Així, s'ha acordat que en situacions d'allau de peticions, com en el cas de fenòmens meteorològics, s'incrementarà el personal de la plataforma 080 per fer un segon filtre de les demandes (incloent la retrucada als sol·licitants), per tal de discriminar les que realment constitueixen una urgència. Un fet que ha de permetre optimitzar els recursos de què disposen els parcs i actuar amb més agilitat davant d'aquestes situacions. 🚒

La teva revista es renova

La Fahrenheit 451 incorpora noves seccions per donar un protagonisme encara més gran a la participació dels bombers

La revista dels bombers de Barcelona incorpora noves seccions i modifica alguns aspectes del seu disseny. És la culminació d'un

procés que, al llarg dels darrers anys i gràcies a les vostres aportacions, ha anat adaptant la revista per fer-vos-la més propera, més oberta, més interessant i més útil.

En el número anterior ja va poder fer un tast del que seran algunes de les novetats. Entre les pàgines que s'estrenen hi ha l'*Aprèn a cuidar-te*, un apartat fix on trobareu recomanacions i hàbits saludables directament vinculats a la tasca dels bombers:

trucades

Formació i Personal es traslladen a Montjuïc

Els dos departaments s'ubiquen des de primers d'octubre al carrer de la Guàrdia Urbana número 4

Les dependències de Formació i de Personal de Bombers de Barcelona tenen la seva seu de forma permanent, des del passat mes d'octubre, a l'edifici que centralitza les instal·lacions municipals d'aquestes àrees, al número 4 del carrer de la Guàrdia Urbana. De fet, pel seu valor intrínsec, els de Bombers han estat els últims departaments de l'Ajuntament en traslladar-se a les dependències de Montjuïc.

La data d'inici de l'enderrocament del Parc de l'Eixample —a mitjans del mes de febrer— i la posterior execució de les obres d'ampliació de l'Hospital Clínic, condicionaran el trasllat de la resta de dependències que actualment

estan ubicades al carrer Provença. Al carrer de la Guàrdia Urbana es concentraran totes les tasques administratives i de gestió a nivell formatiu dels bombers, tant del personal en actiu com del de nou ingrés. 🚒

La veu i opinió dels bombers serà encara més present, a través de seccions com *Així som* o el *Calaix de sastre*

des de com tenir cura del nostre cos per rendir millor i evitar lesions durant el servei, fins a la dieta adequada que podeu seguir quan us toqui torn de guàrdia.

Més protagonistes

També ampliïm fronteres amb seccions de reportatges com el *Cos a cos*, on podreu conèixer a fons els serveis d'emergència amb els que ens coordinem els bombers a Barcelona,

o la ja coneguda *Bombers del món*, on companys d'arreu del planeta ens expliquen com és la vida d'un bomber als seus països. L'apartat *Calaix de sastre* donarà cabuda a l'actualitat més social d'aquesta casa, mentre que a les pàgines de l'*Així som*, bombers joves i veterans confrontaran cara a cara les seves particulars —i sovint diferents— visions. Finalment, la secció *Som Barcelona* recollirà alhora l'activitat i projecció social de l'SPEIS com a representant de la nostra ciutat, i tots aquells temes urbans i de mobilitat que d'una o altra manera poden influir en la nostra tasca diària.

Volem que sentiu la revista més vostra. Per això, donem la benvinguda a tots els companys i companyes que vulgueu contribuir amb la revista aportant propostes i suggeriments, articles i experiències personals. 🚒

Canvi de director

Després d'anys encapçalant la revista de Bombers de Barcelona, la cap del Nucli de Formació, Montserrat Radresa, cedeix el testimoni a un altre membre d'aquesta casa. El nou director de la **Fahrenheit 451** serà ara el cap d'unitat Jordi Secall. Des d'aquí volem agrair i fer valer l'enorme treball que la Montse ha fet perquè aquesta revista sortís endavant i perquè us arribés, a casa i als parcs, en les millors condicions. Mil gràcies!

Xoc de gegants

▲ Dos bombers instal·len una bomba d'esgotament a través de la malmesa popa del pesquer *El Galán*. A sota, el *Maykop*, l'altre vaixell implicat en la topada

Un pesquer i un mercant col·lisionen prop del Port de Barcelona. La ràpida intervenció de l'SPEIS i de Salvament Marítim evita l'enfonsament dels vaixells

El 17 de setembre vam ser requerits per la Policia Portuària arran d'un accident en alta mar entre dos vaixells. Les embarcacions, un pesquer de 30 metres d'eslora de nom *El Galán* i el mercant *Maykop*, de 100 metres d'eslora, havien col·lisionat a unes cinc milles al sud-oest de la boia S del Port de Barcelona.

La diferència de mida va fer que el pesquer s'endugués la pitjor part en el xoc i que hagués de ser remolcat per Salvament Marítim fins al final del Moll de la Marina. Un cop dins del dic, es va comprovar que l'embarcació tenia un gran esclatxa a la proa que afectava uns tres metres d'eslora i tot el seu calat. La tripulació del vaixell estava molt nerviosa. Un dels mariners estava recolzat sobre unes xar-

xes amb símptomes d'haver rebut un fort cop, motiu pel qual va ser establitzat i traslladat per l'ambulància del Servei a l'Hospital Clínic. El SEM va haver de traslladar també a l'hospital a uns altres tres membres de la tripulació ferits lleus.

Rescat en grua

La via d'aigua havia provocat una inundació d'uns dos metres i mig de profunditat en un compartiment de proa, i la bomba d'esgotament que havia instal·lat la tripulació no era capaç de fer-hi front. La dotació de l'SPEIS va muntar dues bombes submergibles, gràcies a les quals es va aconseguir reduir la inundació fins que una grua pont mòbil va poder extreure el vaixell de l'aigua.

La topada entre els vaixells *El Galán* i *Maykop* va deixar ferits a quatre mariners de la tripulació del pesquer

Mentre efectius del Port-Zona Franca actuaven al pesquer, la sortida de l'Eixample comprovava al Moll Adossat la situació de l'altre vaixell. El mercant estava escorat per una inundació d'uns centenars de litres i presentava un fort cop que afectava 20 metres del casc, així com un forat de 2x2 metres sota la línia de flotació, tot i que no corria perill d'enfonsament. 🚒

Pluja excepcional

L'intens aigua que va caure sobre Barcelona el 22 d'octubre va obligar al CGE a activar 232 serveis en només dues hores

La trajectòria de la tempesta, que va entrar des del Port i va creuar la ciutat en diagonal fins a Nou Barris, es reflectia en una franja contínua d'alertes per serveis en els mapes del CGE a la Sala Conjunta. En dues hores, el 080 va

rebre 865 trucades a causa de l'aigua que va caure sobre Barcelona el passat 22 d'octubre. Una allau que va derivar en l'activació de 232 serveis, 86 dels quals van ser atesos per les dotacions de Bombers de Barcelona. Els 146 serveis restants

◀ En alguns barris es van arribar a superar els 80 litres per metre quadrat en només dues hores

van ser finalment anul·lats en variar les condicions de l'emergència o en resoldre's per si mateixos.

Col·lectors desbordats

La majoria d'incidències es van donar per insuficiència drenant en superfície. La inusual intensitat de la pluja va superar la capacitat de moltes instal·lacions, com el clavegueram, mentre que les fulles de l'inici de la tardor van taponar molts embornals, impedit que desallotgessin l'aigua en superfície. Entre les majors afectacions per pluja destaquen la que va obligar a suspendre parcialment el servei a la línia 2 del Metro, la inundació d'alguns trams de la ronda Litoral i una esllavissada en el camí de la Foixarda amb caiguda de roques al vial. També es van registrar diverses caigudes de murs i d'arbres, així com inundacions en baixos, terrats, soterranis i transformadors ubicats a la via pública. 🚒

Un camió de runa bolca a la Zona Franca

Un camió articulat que transportava runa va bolcar, el passat 7 d'agost, al carrer del número 6 de la Zona Franca, prop de l'entrada de Mercabarna. El vehicle va quedar tombat sobre el costat del volant, deixant al conductor atrapat dins de la cabina. La càrrega del camió va quedar estesa sobre la via i va obligar a tallar el trànsit durant més de tres hores.

Els equips de rescat de Bombers van ruixar d'escuma la zona, com a mesura preventiva davant de possibles vessaments de carburant, abans de procedir a alliberar el conductor. L'home va ser assistit pels nostres sanitaris a causa de diversos traumatismes

i abrasions, abans de ser traslladat a l'Hospital de Bellvitge. La grua de l'SPEIS va completar el servei po-

sant dreta la tractora i el remolc del camió, i es va ordenar la retirada de la runa de la via. 🚒

Cremen dos pisos a Gràcia i Vall d'Hebrón

Els dos virulents incendis produïts el passat mes d'octubre es van saldar amb el balanç d'un mort i dos ferits greus

Les flames van calcinar per complet les vivendes dels carrers de Santa Rosalia i de Jesús

Un tràgica successió d'esdeveniments està al darrera del foc que, el passat 29 d'octubre, va acabar amb la vida d'una veïna del carrer Jesús, a Gràcia. Segons el relat del marit de la víctima, qui era present en el moment dels fets i va patir cremades a l'avantbraç, les flames van començar quan es va prendre una tovallola situada prop d'una làmpada, la qual va derivar en la combustió d'un matalàs i de diversa roba de llit. Des de l'habitació on

es trobaven, la parella va treure el material incendiari cap a la galeria, estenent durant el trajecte el foc per altres punts de la casa. L'arribada de la dotació de l'SPEIS va permetre apagar les flames i evitar que aquestes afectessin a la resta de l'edifici, però ja no va poder fer res per salvar la vida de la dona.

Explosió de gas

Menys de dues setmanes abans, el dia 18 d'octubre, havíem actuat en

un altre foc de pis originat per una explosió en un immoble del carrer de Santa Rosalia, a la Vall d'Hebrón. En arribar els equips de Bombers, ja cremaven amb virulència dues habitacions i el menjador d'un pis de la primera planta. Mitjançant una instal·lació d'aigua per l'escala comunitària vam extingir les flames en deu minuts, mentre la TMS del Servei atenia al resident de l'immoble, que havia estat evacuat per un veí i que patia cremades de segon i tercer grau. 🚒

Les flames respecten Collserola

L'estiu del 2009 es recordarà en aquesta casa com un dels més benignes pel que fa al nombre i la magnitud dels incendis forestals. Probablement, el foc més

remarcable d'aquest tipus va ser el que es va originar el 7 de setembre al passeig de la Pineda, al barri de Vallbona, on van resultar cremats 7.200 metres quadrats de pins i matolls.

La intervenció va mobilitzar mitja dotzena de vehicles i 25 bombers de l'SPEIS, sis autobombes i un helicòpter de la Generalitat i dues unitats dels agents rurals. Les flames van arribar a amenaçar els habitatges situats al capdamunt d'un turó, però l'acció coordinada dels efectius, descarregant aigua des de diferents línies de mànega al voltant del turó i des de l'aire, va permetre controlar el foc sense que es produïssin danys ni a persones ni a instal·lacions. 🚒

Desallotjada una finca de la Barceloneta pel trencament d'una biga

Un total de 17 veïns d'un immoble del carrer Pontevedra van haver de ser desallotjats pre-

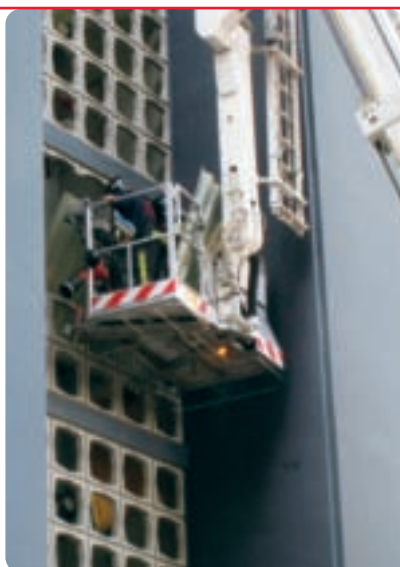
ventivament, el passat 1 de novembre, després que un dels pisos s'ensorrés parcialment en partir-se

Un mes abans del succés de la Barceloneta, el 8 d'octubre, es va produir un esfondrament semblant en una finca del carrer de Sant Pau, al Raval

una de les bigues. El sinistre no va causar cap ferit, però va obligar a apuntalar diverses vivendes de la finca davant la possibilitat que es produïssin més esfondraments. L'origen del succés podria estar en la degradació de l'estructura de bigues que sostenia el pis 3r 1a (on va tenir lloc l'ensorrament). L'edifici és una construcció tradicional del barri antic de la Barceloneta, de planta baixa i tres pisos d'alçada. Tot i l'aparatositat de l'accident, els residents de les plantes inferiors de l'immoble van poder tornar el mateix dia a les seves cases. 🚒

Trimestre de patologies

L'incident de la Barceloneta no ha estat, ni de bon tros, l'únic servei motivat pel mal estat d'alguns edificis que hem hagut d'atendre a l'SPEIS durant el darrer trimestre. A continuació teniu imatges d'algunes intervencions recents per patologies de la construcció: l'assegurament d'un tros de façana després d'un edifici del carrer Agudes, el 24 d'octubre, i el desmantellament d'una part d'un terrat amb risc de caiguda al carrer Aribau, el 23 de juliol.

Quatre ferits en estavellar-se un cotxe patrulla contra un taxi

Un turisme en servei dels Mossos d'Esquadra i un taxi amb una passatgera van topiar a primera hora del passat 1 de novembre a la confluència del passeig de Gràcia i la Gran Via. L'accident va deixar ferits als quatre ocupants dels vehicles, que van requerir assistència sanitària. La

passatgera i el conductor del taxi van haver de ser hospitalitzats, aquest últim amb pronòstic reservat. Segons la policia autonòmica, el cotxe patrulla acudia a un servei d'urgència, per la qual cosa viatjava amb les sirenes i els respectius senyals auditius prioritaris activats. 🚒

Els riscos antròpics en actes a la via pública

Allaus, falta d'espai, cremades, dificultat d'accés dels serveis d'emergència... On hi ha gent hi ha risc, i aquest es multiplica quan es reuneixen milers de persones. Protecció Civil supervisa els grans actes que es fan a Barcelona per controlar els riscos derivats de l'aglomeració de persones.

Per risc antròpic es pot entendre qualsevol risc que derivi de l'acció humana. Tanmateix, a nivell del treball del Departament de Protecció Civil la definició s'acota molt més: "A l'SPEIS planifiquem tots els riscos antròpics que tenen cert impacte sobre la ciutat, els que s'anomenen 'actes de ciutat'", explica Antonio Cabeza, cap d'unitat de Protecció Civil del Cos de Bombers de Barcelona.

Bàsicament, són els esdeveniments de participació ciutadana més massius o aquells que, com espectacles pirotècnics o correfocs, comporten un risc obvi per als participants i espectadors. El calendari de Protecció Civil comença amb la Cavalcada de Reis i segueix amb festes fixes com el Carnestoltes, la Fira d'Abril, la Revetlla de Sant Joan o la Mercè. Una agenda a la que se sumen també els grans i variats esdeveniments puntuals que

acull Barcelona. Del passat, com la inauguració del Fòrum, els Mundials de Natació o la Cimera de caps d'Estat; del present, com les celebracions del Barça, el Tour de França, la Festa del Cel i la *Red Bull Air Race*, i del futur, com el Campionat Europeu d'Atletisme que se celebrarà el 2010. Els que a priori tenen més risc? "Els concerts multitudinaris: Manu Chao, El Canto del Loco...", apunta la tècnica de Protecció Civil Joana López.

Per risc antròpic s'entén el que “pot produir greus danys físics i materials derivats d'una aglomeració de persones reunides amb motiu d'un acte determinat”

◀ Gairebé un milió i mig de persones van presenciar l'exhibició aèria organitzada el 3 i 4 d'octubre a BCN.
Foto: David Blundell - Red Bull Air Race via AP Images

Conèixer l'escenari

Carrers tallats, avingudes que canvien de sentit, escenaris enmig del pas... Un acte pot transformar temporalment la via pública. Per això, els bombers que estaran de guàrdia durant la celebració d'un gran esdeveniment en el seu territori, acostumen a visitar abans la zona per estudiar com hi podran accedir i intervenir en el cas que s'hi produeixi una emergència.

Coordinats

Abans d'un esdeveniment, els organitzadors es reuneixen amb responsables dels serveis municipals implicats: Protecció Civil, Bombers, Creu Roja, Guàrdia Urbana, Mossos d'Esquadra, SEM, Medi Ambient, TMB... D'aquestes reunions sortiran els diferents dispositius (seguretat privada, sanitaris, bombers, policia o neteja) que acompanyaran l'acte i en garantiran el seu correcte desenvolupament, i que quedaran recollits en el corresponent Pla d'Autoprotecció. “Els tres grans àmbits són Mobilitat, Ordre Públic (Security) i Seguretat (Safety), que són els que supervisem des de Protecció Civil”, destaca Cabeza. Mentre dura l'esdeveniment, representants de l'organització i de cadascun dels serveis municipals constitueixen un Centre de Coordinació (CECOR) Preventiu, que es reuneix a la Sala Conjunta del carrer Lleida, i que serà des d'on es prendran totes les decisions i es coordinaran les actuacions en el cas que es produeixi qualsevol emergència. “Durant la Mercè encadenem un acte rere l'altre. Són dies en què pràcticament no surts del CECOR”, comenta López.

Un marc legal flexible

L'Ordenança de les Activitats i els Establiments de Concurrencia Pública de Barcelona, en la seva disposició addicional quarta, fixa com s'han de tramitar els actes que tenen lloc a la via pública. Tanmateix, la normativa que regeix aquests actes és bastant flexible i s'ajusta, en la pràctica, a les necessitats particulars de cada cas. De cada esdeveniment se'n fa un pla d'avaluació de riscos segons la previsió del nombre i tipus de públic que hi assistirà, la tipologia d'acte (un concert, una cercavila, una fira), l'hora i el lloc on es vol celebrar, etc. A partir d'aquest estudi, des de Protecció Civil es plantegen accions tant de seguretat activa (com actuar en cas d'emergència) com preventiva. Per exemple, cal retirar els vetlladors dels bars si se celebra un concert en una plaça, desmuntar els tendals al llarg del recorregut d'un correfoc, o retirar els cotxes aparcats durant un acte de piro-tècnica. Un altre punt clau és l'accés i desallotjament del públic: “S'intenta que l'acte comenci i s'acabi de forma gradual, però, en general, tothom vol arribar i anar-se'n a una hora sem-

blant. Per això es parla amb TMB perquè incrementi el transport públic o perquè talli l'accés al Metro al carrer i s'evitin aglomeracions a les andanes”, comenta el cap d'unitat.

Qüestió d'èxit

“A nivell preventiu proposem espais amplis, segurs i ben comunicats, o que es parteixi la celebració en matí i tarda o en dos dies —com es va fer per la *Red Bull Air Race*—”, explica la tècnica Joana López. En aquest punt, però, sovint organitzadors i Protecció Civil observen l'èxit d'un esdeveniment amb diferents ulls. “Si fas un concert per a 5.000 persones en una plaça del Gòtic segur que semblarà un èxit de públic: el lloc estarà a rebentar, la gent no es podrà ni moure... Però, de cara a la seguretat, millor fer-lo en un espai més obert i de fàcil accés”, argumenta Cabeza. “Els organitzadors volen molta gent, caos, que es desbordi... perquè mesuren l'èxit amb la sensació d'afluència de públic. Nosaltres mesurem l'èxit en funció dels mínims incidents, del mínim risc per a les persones, i això a vegades crea divergències amb els organitzadors”. 🚒

Cursos d'especialització en els vehicles de l'SPEIS

Bombers ha organitzat entre octubre i novembre tres cursos de perfeccionament en la conducció i manobra d'autobombes, autoescales i braços articulats

En el marc del Pla de Formació Contínua, l'SPEIS ha realitzat enguany una edició del curs voluntari de conducció d'autobombes (del 27 al 29 d'octubre) i dues edicions del curs de maneig d'autoescales i braços articulats (durant la primera quinzena de novembre). Els cursos, de 20 hores de durada cadascun i repartits en tres dies, han volgut aprofundir en el coneixement dels vehicles del Servei per millorar progressivament l'especialització dels conductors i *bocos* de la plantilla operativa.

Manualment

"Els vehicles del Servei funcionen cada cop d'una manera més automatitzada, per això és important donar instruments als conductors perquè sàpiguen reaccionar quan s'espatlla un mecanisme durant la intervenció.

24 conductors i bocos han participat en la formació voluntària per millorar la seva especialització

Tres membres de l'SPEIS realitzen una pràctica amb les autobombes per a grans incendis, l'any passat

Per exemple, com recollir manualment l'escala en cas que no funcioni l'automàtic", explica la cap del Nucli de Formació de l'SPEIS. Un total de 24 membres del Cos (vuit per curs) han participat en aquesta formació voluntària.

La iniciativa s'emmarca dins del Pla de Formació Contínua de Bombers de Barcelona, pel qual el Cos acorda amb els agents socials quins cursos voluntaris es faran al llarg de l'any amb el pressupost corresponent del fons salarial. A més dels de conducció, en el marc de la formació continuada també s'han ofert enguany cursos d'obertura de portes amb el Gremi de Serrallers.

El Parc de la Zona Franca remodela les seves instal·lacions de formació

En marxa la construcció de dues noves aules, vestuaris i magatzems per al material de formació i la renovació del camp de pràctiques

Remodelar els espais dedicats a la instrucció tant dels bombers de l'SPEIS com del personal d'empreses externes. Amb aquest objectiu, el parc de la Zona Franca construirà dues modernes aules de formació (que substituiran a l'única que hi ha actualment), un nou i més gran magatzem de material, així com noves dutxes i vestuaris per al personal (extern al torn) que realitzi pràctiques dins del parc.

Les instal·lacions s'ubicaran en mòduls prefabricats de formigó, més grans i ben condicionats que els mòduls provisionals que hi havia fins ara. La millora també inclou la renovació del camp de pràctiques, on s'ha substituït el terra per un nou paviment. L'actual remodelació no inclourà, de moment, la construcció d'un nou túnel del foc, tot i que aquesta està prevista a mig termini.

Pràctiques més sostenibles

A més de la formació en risc químic del personal de l'SPEIS, el parc de la Zona Franca acull principalment la formació tant interna com externa en extinció. Un àmbit que es vol adaptar per fer les pràctiques més respectuoses amb el medi ambient.

Les dependències del parc de la Zona Franca acullen la formació en extinció del personal extern a l'SPEIS

Se substituiran els extintors de pols per uns d'aigua (de menor impacte ambiental), i enlloc de gasoil s'utilitzarà per a les safates un combustible més net com és el gas. 🚒

La nova lleva començarà a instruir-se als parcs

El 13 de novembre, van començar la seva formació els 35 aspirants a Bombers de Barcelona sorgits de la convocatòria d'oferta pública del 2009. A diferència d'anys anteriors, enlloc d'anar directament a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC), la futura lleva ha iniciat la seva instrucció amb la primera fase del Curs d'Adaptació a l'SPEIS. Nou setmanes, en què cursaran en especial la formació organitzada a entitats externes, com el coneixement dels carrers de Barcelona al Centre de Formació del Taxi,

construcció i ascensors a l'Institut Gaudí o electricitat al CETEL.

De tornada abans d'estiu

Els qui superin aquesta fase accediran el proper 8 de febrer a l'ISPC de Mollet del Vallès, on durant dos mesos cursaran la formació bàsica. El període for-

matiu es completarà amb la segona fase del Curs d'Adaptació a l'SPEIS, més pràctica i centrada en el treball específic del nostre Cos. El calendari d'aquest últim tram de formació encara no està tancat. Tanmateix, es preveu que s'iniciï a finals d'abril i acabi a mitjans de juny. 🚒

TMB cedeix dues vagonetes

Bombers compta amb dues plataformes elèctriques per poder accedir amb rapidesa a les emergències que tinguin lloc a la xarxa de túnels del Metro. Les noves vagonetes permeten transportar tot tipus d'eines i de materials sense restar-nos autonomia.

Entre juny i novembre, més de 300 companys han realitzat la formació dels nous trolleys de salvament que Transports Metropolitans de Barcelona ha cedit a Bombers.

Aquestes vagonetes, les primeres que s'implanten a Europa, estan pensades per afavorir l'operativitat dels equips d'emergència a la xarxa del Metro. "Si ens trobéssim amb un incendi en un vagó en qualsevol túnel del Metro, només per arribar-hi gastaríem tota l'ampolla d'aire, hauríem de fer relleus i seria molt complicat dur a terme el rescat", comenta el caporal Campos durant la jornada de formació al Triangle Ferroviari. Per evitar aquesta situació, la Unitat de Seguretat i Protecció Civil de TMB va adquirir aquestes vagonetes, que permeten accedir de forma ràpida als túnels i poder transportar tant personal com material de salvament (camilles, aparells de respiració assistida, eines d'excarceració, etc.).

A punt en 50 segons

El trolley funciona amb quatre bateries elèctriques i assoleix una velocitat màxima de 16 quilòmetres per hora, amb vuit marxas i una autonomia mitjana de 30 quilòmetres. El muntatge és molt senzill i es pot efectuar en 50 segons, i la seva base pot resistir fins a 1.000 Kg de càrrega. Les dues vagonetes estan dotades amb un sistema de frenada d'emergència, clàxon, llums de posició i baranes de seguretat. A més, TMB ha adquirit dos models diferents en funció de l'ample de la via: de 1.668 mm per a la Línia 1 i RENFE, i de 1.435 mm per a la resta de línies de Metro, l'AVE i la Línia Barcelona-Vallés de Ferrocarrils. Per facilitar la mobilització dels trolleys, s'han encarregat dues caixes amb rodes que estan disponibles al Parc de l'Eixample i que es poden carregar al camió per mitjà de grua o del carretó elevador.

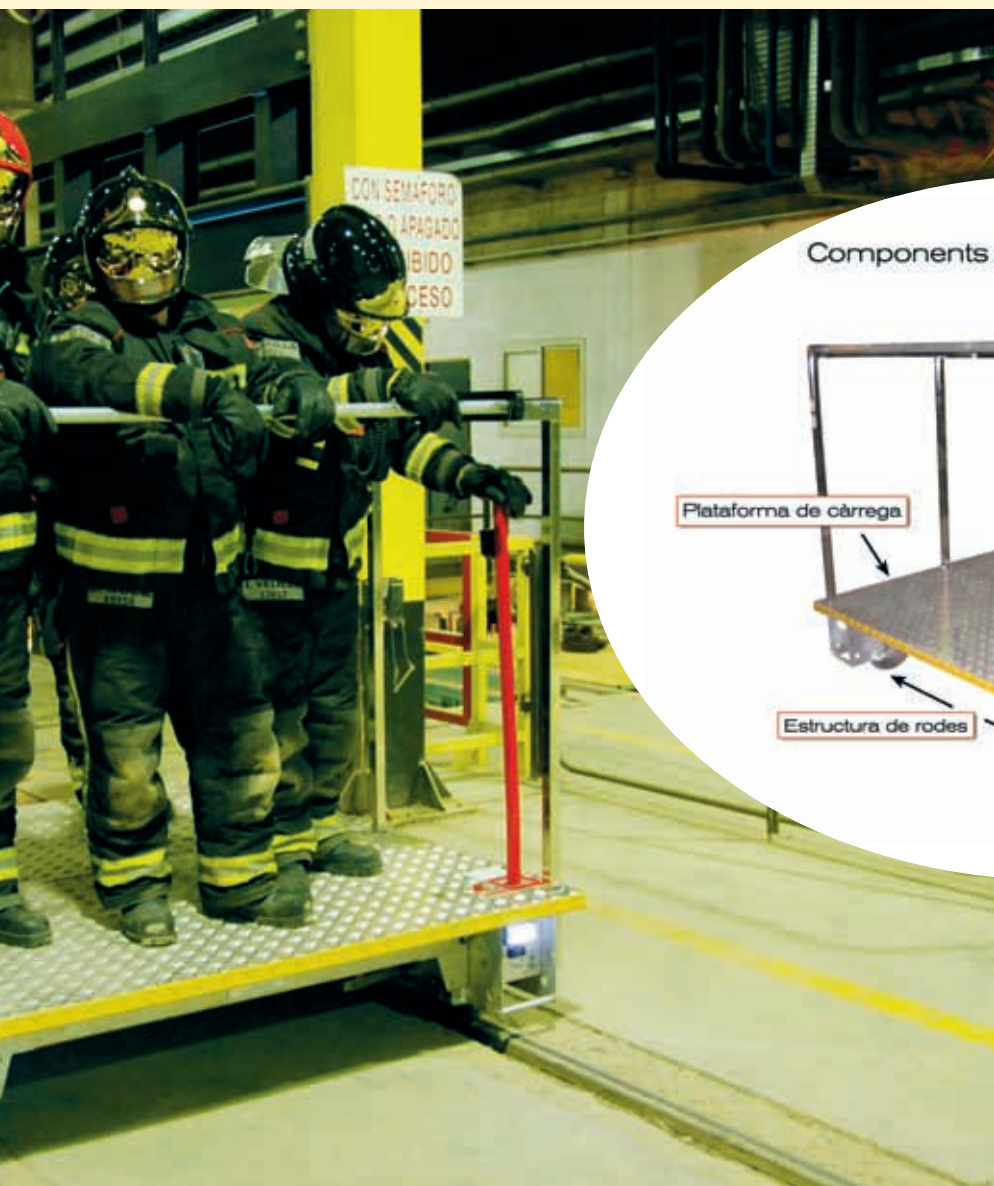
Pas a pas

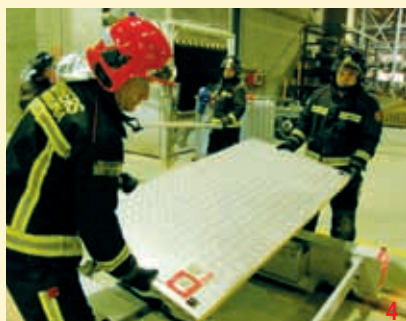
1. Col·locar les estructures de rodes sobre els rails, de manera que els suports per a les bateries quedin a la part interior.
2. Desplegar els braços de l'estructura i encaixar-los tot formant un quadrat.
3. Col·locar les bateries de manera que els connectors quedin en el centre. Connectar-los.

de rescat a l'SPEIS

Els *trolleys* funcionen amb bateries elèctriques, assolixen una velocitat de 16 km/h i tenen una autonomia de 30 km

Les vagonetes són les primeres que s'implanten a Espanya i la seva base resisteix fins a 1.000 quilos de càrrega

4. Encaixar les dues plataformes que formen la base.

5. Desplegar les baranes i col·locar-les en les ranures de les plataformes.

6. Insertar la palanca de control a la plataforma en el sentit en què es vol avançar.

Un nou aplicatiu permetrà el temps de reacció en els

El sistema de gestió que utilitza Bombers al CGE es renova. Nous mapes amb tota la informació unificada, automatització a l'hora de gestionar les emergències i relació més directa amb la Guàrdia Urbana i altres serveis en són protagonistes.

Conjugar en tres pantalles totes les incidències de la ciutat, els recursos humans i materials del Cos i la demanda de serveis ja és possible gràcies a la nova versió del sistema de gestió de la Sala Conjunta, el Mycellium. Amb el nou aplicatiu, estarà interrelacionada la informació dels GPS dels vehicles, la situació del trànsit, els edificis singulars, la visió de l'emplaçament dels serveis, les zones dels plans d'emergència específics i la localització dels recursos del Cos, i serà possible gestionar-ho tot a través d'un sol mapa, mentre que amb la versió antiga cadascun d'aquests apartats s'havia de consultar de manera individual.

El nou Mycellium unifica tota la informació que fins ara estava dispersa en diferents aplicatius

"La millora fonamental és que el nou sistema ens permet unificar tota la informació que fins ara teníem dispersa en diferents aplicatius, amb la pèrdua de temps que això ens suposava", comenta Rafael Álvarez, cap d'unitat de Tecnologia i Comunicació i responsable de Bombers de Barcelona al Centre de Gestió d'Emergències.

Localització de trucades

El nou sistema contempla tot un seguit de millores ideades per optimitzar els recursos de què disposa l'SPEIS, com la localització automàtica de totes les trucades, tant de telèfons fixes com de mòbils: "Amb el nou sistema podrem veure en un plànol des d'on ens truquen i tindre la informació del titular del te-

lèfon", explica Álvarez. Així mateix, el nou Mycellium permetrà conèixer el temps de reacció en cada fase de l'emergència més acuradament, per tal de detectar les febleses del servei i esmenar-les.

Resposta automatitzada

El Mycellium tindrà integrat el Cooper, el sistema de gestió de personal del

millorar serveis

La suma d'una tercera pantalla permet una visió global de les emergències de la ciutat i de tota la informació relacionada

Cos. Un cop es rebí la demanda de servei, el nou aplicatiu proposarà els vehicles adients en funció del personal assignat a cada parc, de la tipologia de l'emergència i de la morfologia del carrer on se situa. Tot i l'automatització de la resposta a una demanda, serà sempre el responsable qui validarà la selecció feta pel sistema. "De tant en tant farem una apagada del

La implantació

Primera fase

Unificació de la informació dels GPS dels vehicles, la situació del trànsit, els edificis singulars, la visió de l'emplaçament dels serveis, les zones dels plans d'emergència específics i la localització dels recursos del Cos.

Integració de la megafonia de sortides als parcs i la recepció de trucades.

Segona fase

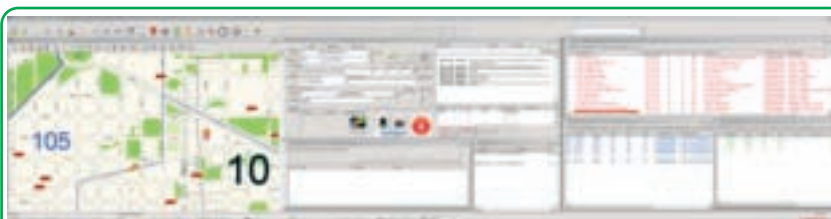
Integració del COOPER (gestió de recursos humans i materials)

Prova pilot dels equips mòbils integrats als vehicles Alfa-30 (els *Tablet PC*, que es podran treure dels vehicles i ser utilitzats allà on estigui establert el centre de comandament avançat) i als tancs (ordinador integrat al vehicle).

Integració del sistema d'enviament d'sms i fax que informa de les emergències que sorgeixen als comandaments del Cos, a la Regidoria i al servei de premsa de l'Ajuntament.

Tercera fase

Últimes integracions multimèdia, com ara la visió en directe de les diferents càmeres que hi ha distribuïdes per la ciutat.

El nou aplicatiu arriba amb una pantalla més per donar una visió global de tota la informació necessària quan arriba una demanda de servei. Un dels monitors agrupa la informació gràfica de la ciutat amb els incidents que hi succeeixen, el segon mostra l'entrada d'informació i serveis i la tercera pantalla té la informació dels vehicles dels parcs (si estan disponibles, si van de camí a un servei, si es troben en reparació, etc.).

Mycellium per no perdre la pràctica, ja que fins ara l'assignació de vehicles la fèiem de forma manual", puntualitza Rafael Álvarez.

Codis compartits

D'altra banda, respecte del treball conjunt que Bombers duu a terme

El nou sistema incorpora funcions com la localització automàtica de les trucades i la informació del titular del telèfon

amb la Guàrdia Urbana, el nou aplicatiu permetrà saber què està fent el cos policial en tot moment: "Actualment ens comuniquem els serveis, ens passem informació. Però, amb el nou Mycellium, quan hi hagi un servei amb codi compartit per Guàrdia Urbana i Bombers, automàticament ens apareixerà què està fent la policia, si han enviat patrulles, si ja han arribat al lloc, etc. I ells de nosaltres exactament igual", explica el responsable del CGE. De la mateixa forma, la major capacitat del nou aplicatiu farà possible establir noves passarel·les informàtiques amb altres serveis municipals com el SEM. 🚒

Com érem fa mig segle?

El treball de recerca de Ricard Cervantes (Divisió de Prevenció i Protecció Civil) ha permès editar un DVD amb la pel·lícula *Aquí Bomberos*. Un document únic, rodat l'any 1961 i guanyador del premi Ciutat de Barcelona, que reflecteix de forma acurada el dia a dia del servei ara fa mig segle.

El film dels cineastes Jesús Angulo i Anton Antich té una durada de 76 minuts i és el document en color i moviment més antic que es guarda a l'arxiu històric de Bombers de Barcelona. La filmació va durar 10 mesos, tot i que originàriament havia de ser un curtmetratge. Durant els anys 60 i 70, la pel·lícula va servir per mostrar als ciutadans com els bombers desenvolupàvem el nostre treball. Avui en dia, la cinta original –filmada en 16 mm– reposa a la Filmoteca Nacional de Catalunya. Un lloc d'honor que reconeix el valor de patrimoni històric d'aquest documental.

Un regal per als bombers

El film va ser recuperat fa pocs anys per a l'arxiu de Bombers, cedit per un dels seus autors gràcies a la tenacitat del company Ricard Cervantes. El seu treball d'investigació i la col·laboració de la tècnica sanitària Àngela Mainaris ha permès localitzar als familiars d'Anton Antich, coautor del film. Amb el seu permís i el de la Filmoteca, s'ha publicat una edició limitada en DVD que s'ha distribuït gratuïtament entre juny i setembre a tots els bombers en actiu i jubilats. Les successives projeccions que ha patit la pel·lícula original al llarg de mig segle, es deixen entreveure en la poca qua-

▼ Caràtula de la reedició en DVD del film *Aquí Bomberos*. Al costat, els coautors de la pel·lícula original Jesús Angulo i Anton Antich

litat del so en els primers minuts del film. Un fet que no resta valor històric i documental a aquesta peça única. 🚒

***Aquí Bomberos* és el document en color i en moviment més antic que es guarda a l'arxiu històric de Bombers de Barcelona**

Diada amb les persones

La carpa de l'Àrea de Prevenció, Seguretat i Mobilitat va ser un any més una de les que major

afluència de visitants va tenir durant la celebració de *La ciutat de les persones*, l'exposició sobre

els serveis municipals que cada any s'organitza amb motiu de les Festes de la Mercè. Durant tres dies, del 25 al 27 de setembre, Bombers va instal·lar al cor de Barcelona, a la confluència del passeig de Gràcia i l'avinguda de la Gran Via, un tanc lleuger i una autoescala. Els vehicles i l'atenció dels bombers que van participar de la festa van fer les delícies dels ciutadans, en especial dels centenars de nens i nenes que van poder pujar a la cistella, fer veure que pilotaven al volant de l'autobomba o fotografiar-se amb el casc de l'SPEIS. 🚒

Bombers de Granada: un joc de nens

Els infants a Granada (Nicaragua) juguen al carrer, van a escola i apaguen focs. Una situació sorprenent que s'afegeix a altres realitats impactants del seu Cos, com els torns de 200 hores i l'excarceració amb palanques i puntals de ferro.

La ciutat colonial per excel·lència de Nicaragua compta amb dos cossos de bombers: els Bomberos de Villa Sandino i el Benemérito Cuerpo de Bomberos. Aquest darrer, amb gairebé 60 anys d'història, va ser el primer servei d'extinció i salvament de la ciutat i va construir el seu parc gràcies als fons recaptats pels bombers voluntaris. Fins que es van aconseguir diners per la primera autobomba, els incendis s'apagaven a mà: "anaven cubells d'aigua amunt i avall, ja que la ciutat no tenia xarxa d'hidrants. Ara tenim una cisterna amb capaci-

tat de 4.500 litres que només fem servir per a incendis de gran magnitud", rememora el tinent Carlos Morán, qui porta 16 anys treballant en el *Benemérito Cuerpo de Bomberos de Granada*.

El cas del tinent Morán: "Vaig entrar de bomber voluntari amb 8 anys i als 12 ja vaig poder accedir a l'acadèmia militar"

Amb 15 anys, el nicaragüenc José Antonio Velázquez, àlies el 'Correcamins', és bomber voluntari en el *Benemérito Cuerpo de Bomberos de Granada*

Tinc vuit anys i sóc bomber

A Granada ser bomber és un joc de nens, en el sentit estricte de la paraula. La canalla es pot allistar a les brigades voluntàries de la ciutat a edats sorprenents: "Jo vaig entrar al Cos com a voluntari als vuit anys d'edat i als 12 vaig accedir a l'acadèmia militar", explica el tinent Morán. Actualment, el bomber més jove del Cos és José Antonio Velázquez, de 15 anys, que es va allistar tot just fa un any. "Li hem posat el sobrenom del 'Correcamins', perquè en un incendi és qui més ràpid es mou. No para!", comenta el tinent

Morán. Aquesta situació, que a Barcelona seria impensable, és molt habitual a l'Amèrica Llatina i ningú se sorprèn en veure nens i adolescents intervenint en un foc. "La meua família està molt orgullosa de mi, ells estaven totalment d'acord en què em fes bomber voluntari", afirma el joveníssim Velázquez.

Torns de 200 hores

El Benemérito Cuerpo de Bomberos de Granada compta amb 150 voluntaris i 16 bombers professionals. La manca de recursos econòmics fa que els voluntaris siguin imprescindibles per poder cobrir mínimament les emergències de la ciutat, però la plantilla de 'permanents' ha de superar una exhaustiva formació: quatre anys per exercir de metge en l'ambulància, dos anys de primers auxilis per ser sanitari, entre cinc i sis anys per obtenir la

Els bombers viuen al parc literalment: fan guàrdies de 200 hores seguides amb un dia de descans cada vuit

titulació de tècnic d'emergències, tres anys per treballar amb materials perillosos, sis mesos d'extinció i de dos a tres anys de rescat. "Les guàrdies? Són de 200 hores, amb 24 hores de descans". Els bombers assalariats viuen al parc, literalment, i tenen un dia sencer de descans cada vuit. "No tenim cantina.

Cada dia tenim una hora per anar a dinar i a sopar a casa i així retallem despeses del Cos", explica Morán.

Camions al ralenti

La majoria de material amb què compten al parc de Granada és fruit de les donacions d'altres països com Espanya que, a través de

"A Granada, t'hi jugues la vida"

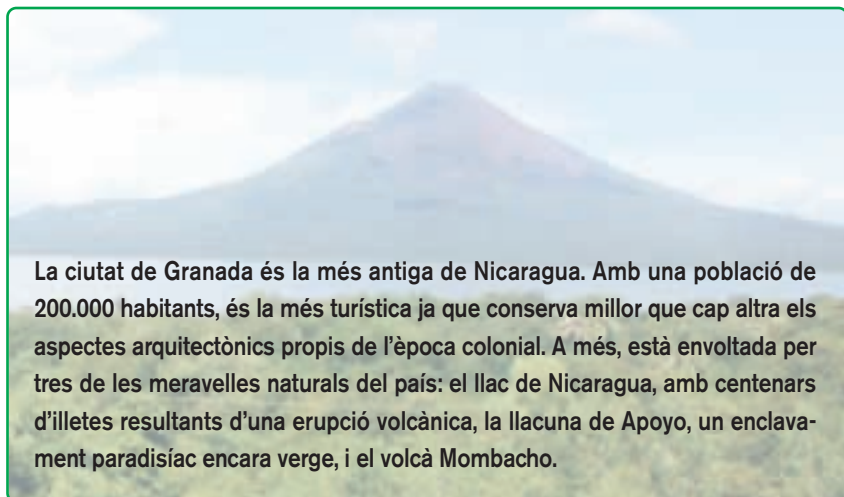
El 12 de desembre de 2007, el Benemérito Cuerpo de Bomberos de Granada es va vestir de dol. Un dels seus bombers voluntaris, Delvin Mercado, de 19 anys, va morir en una intervenció més pròpia d'un cos policíac que de bombers. "Atenem tot tipus de trucades i requeriments dels veïns, és com si et truqués un familiar: has d'anar-hi sí o sí. Per nosaltres tots els granadins són família". Explica Morán. En aquesta ocasió, es tractava de l'assaltament a una sucursal de Western Union, empresa d'enviament de divises, on hi havia un ferit. La dotació va arribar amb l'ambulància i no s'ho va pensar dos cops a l'hora d'entrar a rescatar la víctima. En accedir a l'establiment, els dos atracadors van disparar nerviosament. La policia i els companys van ajupir-se però el jove voluntari no va tenir temps i va rebre un impacte de bala al cor. Mitja hora després perdia la vida en un hospital pròxim. "En memòria de Delvin, hem batejat un camió amb el seu nom", ens mostra el tinent Morán. No és la primera pèrdua que sofreixen: "Un altre company voluntari de la mateixa edat, Aldo Mendoza, va morir al 2006 en una intervenció amb abelles africanes en un centre turístic de la zona. El van cosir a picades", recorda Morán.

L'autoescala dels bombers de Granada: una escala colissa lligada amb cordes al camió autobomba

A Granada, el servei més demandat pels veïns és el trasllat de ferits i malalts en l'ambulància del Cos

La ciutat de Granada és la més antiga de Nicaragua. Amb una població de 200.000 habitants, és la més turística ja que conserva millor que cap altra els aspectes arquitectònics propis de l'època colonial. A més, està envoltada per tres de les meravelles naturals del país: el llac de Nicaragua, amb centenars d'illes resultants d'una erupció volcànica, la llacuna de Apoyo, un enclavament paradisiac encara verge, i el volcà Mombacho.

Bomberos en Acción i Bomberos Unidos Sin Fronteras, els ha enviat eines de rescat en alçada, material de submarinisme i una ambulància amb equipament mèdic. Els altres vehicles de què disposen es van comprar amb fons propis i daten dels anys 30 i 50: "Només per arrencar el motor, aquest camió consumeix dos galons (9 litres) de

benzina. Ens surt tan car que en moltes ocasions sortim al ralenti per no gastar! —comenta el tinent Morán per il·lustrar la precària situació del Cos— i l'excarceració la fem amb la clau *kelly* (una palanca) i amb barres puntals". Menció a part mereix l'autoescala: "Si cal fer rescat des de la finestra o pel terrat, agafem l'escala colissa i la lliguem al camió amb cordes. Quan no hi ha diners estimules l'ingeni perquè has de treballar i

El parc central, el primer de Granada, va ser creat el 1952 amb els fons recaptats pels bombers voluntaris. A l'esquerra, el tinent i cap del parc Carlos Morán

seguir salvant vides amb allò que tingués a l'abast", raona Morán.

Pluriocupats

A Granada els bombers cobreixen tot tipus de serveis: fugues de gas, curtcircuits, accidents de trànsit, agressions entre bandes, atacs d'abelles i un parell de focs a cases al mes. El més habitual? El trasllat en ambulància de ferits i malalts, tal i com explica Morán: "La majoria de gent no té cotxe ni diners per pagar un taxi, així que quan es posa malalta i ha d'anar a l'hospital ens truca a nosaltres, que els hi portem sense cobrar res". 🚒

A pèl!

Els bombers de Granada netegen diàriament els vehicles, en fan la posta a punt, ordenen material i esperen l'arribada d'alguna emergència. Els caps de setmana, a partir de les cinc del matí, fan simulacres de rescat en alçada al seu 'castell', una torre d'uns 20 metres que els bombers escalen sense lligar i des d'on es divisen les millors vistes de la ciutat.

La majoria de l'equipament i dels recursos materials que tenen prové de donacions d'altres cossos d'arreu del món

L'imaginador de parcs

Manel Ruisánchez (Durango –Biscàia–, 1957) és el fundador i l'ànima de Ruisánchez Arquitectes, l'estudi que va dissenyar el Parc de Llevant i que actualment duu a terme el projecte del Parc del Port. Una veu més que autoritzada a l'hora de parlar de tot el que envolta els edificis de bombers.

▼
L'arquitecte Manel Ruisánchez al seu estudi del carrer Aribau, on van néixer els projectes dels parcs de bombers de Llevant i del Port

Fahrenheit: Vostè que té informació de primera mà: com van les obres del Parc del Port?

Manel Ruisánchez: Els treballs segueixen el seu ritme. L'obra ja ha arrencat del terra, que sempre és el més difícil. Els fonaments s'han acabat fa poquíssim i ara el projecte agafarà velocitat de creuer.

Què ha de tenir un molt bon parc de bombers?

En un parc s'hi donen fonamentalment dues situacions. Una d'alta intensitat, quan hi ha una sortida: tot el relacionat amb això ha de ser el més àgil, clar, endreçat i eficaç possible. L'altra és la de la convivència: les sales, el menjador, la cuina, etc. Volem que

“Estar al parc ha de ser com ser dalt d'un vaixell [...] ha de ser un recinte autònom, complet, autosuficient”

aquesta àrea també sigui positiva: ben il·luminada, ben dimensionada, que doni la sensació que les coses són al seu lloc. Per això l'aixequem –arquitectònicament parlant– i la colloquem en un pla més alt, més noble, amb millors vistes i millor relació amb l'espai. També hem intentat afinar molt bé per garantir la connectivitat i la circulació entre ambdues parts.

Fet i fet, que els bombers s'hi puguin sentir ben a gust...

El parc ha de ser un lloc on puguem fer les teves coses amb tranquil·litat i on passar el dia sense necessitar res de l'exterior. Estar al parc ha de ser com ser dalt d'un vaixell, en la mesura que ha de ser un recinte autònom, autosuficient, complet, en certa manera tancat en sí mateix i que ha de poder gestionar-ho tot internament.

És diferent dissenyar un parc de qualsevol altre equipament?

Tots tenen una cosa molt rellevant que és la condició 'pública': no són la casa de ningú en concret i, alhora, tothom els ha de poder utilitzar. I un parc de bombers és l'edifici públic per antonomàsia: cada dia es buida i s'omple de nou, cada dia renova tots els seus veïns. En aquest sentit, és un edifici completament singular.

“[El del Port] serà un parc amb una relació intensa amb el seu entorn i una condició molt pública respecte de la ciutat”

Són edificis d'ús intensiu...

El tema de l'ús, en un parc de bombers, és molt important. Un parc ha d'aguantar aquestes rotacions que li són pròpies. Però, fins que les arquitectures no són utilitzades, a vegades no pots dir com acabaran funcionant certes coses.

En això, l'experiència de Llevant els ha estat d'ajuda?

Amb el Parc de Llevant ens va sortir una mena de prototip, una tipologia d'edifici que està funcionant amb eficàcia. És un edifici prim i ben il·luminat. Per a mi la llum és fonamental: que els espais on es fa la vida siguin lluminosos. Per això, tota la secció de l'edifici està treballada per deixar entrar llum cap a l'interior, cap al centre de la gran barra.

La maqueta del futur Parc del Port recorda molt la del carrer Castella...

El nou edifici és una evolució del Parc de Llevant. L'esquema general és semblant, amb unes 'capses' de servei que estan a sota, i damunt les quals apareix aquest objecte més lineal que és on hi ha les zones d'estada. Al nou projecte també hi hem incorporat alguns materials que hem comprovat que han funcionat molt bé, com paviments o revestiments plàstics que donen garantia de molta durabilitat. Però el cert és que cada arquitectura l'adaptem al seu lloc...

En aquest cas, el del Port serà un parc molt protagonista...

Serà un parc amb una relació més

“Els parcs de bombers han de ser bones màquines, un *hardware* que permeti funcionar molt afinadament”

intensa amb els elements urbans del seu entorn i amb una condició encara més pública respecte de la ciutat. Està en una via molt principal i era important cuidar la manera com s'expressa l'edifici. Per exemple, en el gimnàs, que s'aboca sobre la ciutat com un gran mirador, hi podem reconèixer la proa d'un vaixell, fent una associació raonable amb el Port. **L'estètica dels nous parcs és certament molt moderna...**

Cada època va expressant el que li toca i això es veu en els seus edificis. Estem al segle XXI i tenim uns referents com són el món de la interconnexió, dels ordinadors, d'Internet... Cal valorar les coses antigues, però no ens veig posant flors als edificis com feien els modernistes...

Els seus són sempre edificis molt sostenibles. També el nou parc?

El Parc del Port tindrà un sistema de plaques solars a tota la coberta –igual que el de Llevant–, per ajudar a la producció d'aigua calenta. Un altre tema

Les obres del Parc del Port segueixen el calendari previst. A la imatge, una recreació del futur parc vist des del funicular de Montjuïc

important són les ventilacions. L'edifici tindrà ventilació creuada (a més d'un sistema d'aire intern), la qual permetrà ajustar les temperatures i reduir el consum d'energia.

Com sap, en breu l'històric parc de Provença serà enderrocat i al seu lloc s'aixecarà un complex compartit pel Clínic i Bombers. Funcionarà la combinació?

A la ciutat és bo qui hi hagi un cert grau de barreja. Ara bé, s'ha de resoldre de forma que sigui compatible. En principi, està bé.

Hem de deixar enrere sentimentalismes, doncs?

La memòria és bona sempre i quant no t'arrossegui. El de Provença és un referent, forma part de la memòria de la ciutat, però un parc antic també pot tenir funcionalment certes dificultats... Els parcs de bombers han de ser 'bones màquines': són com un *hardware* que ha de ser precís i permetre funcionar molt afinadament. Si tens un ordinador amb bona capacitat tot és més fàcil, si en té menys, certs programes trontollen. Les concessions a d'altres coses són importants, però tenen un límit. 🚒

L'esquena: eix de salut

A Catalunya, el mal d'esquena ocupa les primeres posicions en malalties cròniques, per davant del mal de cap, i fins un 80% de la població l'ha patit en alguna ocasió. Com evitar formar part d'aquest percentatge? Te'n donem les claus.

L'esquena és la part del nostre cos que més pot patir durant les intervencions si no en tenim cura

La nostra columna, formada per 33 vèrtebres, pateix a diari les males postures, els sobreesforços i les càrregues, i les guàrdies no fan sinó accentuar aquesta agressió. Tenint en compte que només el fet

d'equipar-nos de forma completa suposa al nostre cos un sobrepès de 30 quilos, és essencial mantenir la musculatura en forma per evitar lesions. A l'hora d'entrenar, hem de parar especial atenció als següents músculs:

Abdominals: són els encarregats d'absorbir els impactes produïts pels moviments repetitius o per les males postures, mantenint l'estabilitat en la nostra columna.

Paravertebrals: s'allarguen des del

Quan tornis d'una sortida, dedica uns minuts a estirar la teva esquena:

Mantingues la teva esquena en forma amb un bon entrenament, una postura corporal correcta i fent estiraments amb regularitat

clatell fins la pelvis i són responsables de l'extensió de l'esquena.

Isquiotibials: a la part posterior de la cuixa. Intervenien en la postura del cos.

Glutis: fixen la columna a la pelvis.

Higiene postural

Un bon entrenament no garanteix una esquena sana. Una mala postura corporal castiga la columna vertebral, que és l'eix del nostre cos, i ens desequilibra, conduint sovint a una exageració de les corbes naturals de l'esquena. Aquesta situació pot derivar en patologies com l'**escoliosi** (desviació en sentit lateral o longitudinal), la **cifosi** (curvatura cap endavant de les vèrtebres de la part superior de l'esquena) o la **lordosi** (corba exagerada de la zona lumbar). Cal tenir cu-

Fes-ho a casa!

Reserva't una estona cada dia per mantenir en forma els teus músculs posteriors. La teva esquena t'ho agrairà!

Abdominals: No tensis el coll en fer abdominals. Mira't el melic i mantingues les espatlles a terra per no forçar les cervicals. I no t'ajudis dels braços! Si ho fas, creua'ls damunt del pit per evitar-ho.

Glutis: Recolza't a la paret. Col·loca els peus en paral·lel, separats de la paret amb els genolls lleugerament flexionats i descendeix sense separar l'esquena de la paret fins que les cames facin un angle de 90° amb el terra. Aguanta la posició de 30 segons a 1 minut.

Dorso-lumbars: Estira't a terra de bocaterrosa amb els braços junt al tronc. Eleva el cap i el tronc cap enrere, sense corbar l'esquena, i eleva els braços acompanyant el tronc. Manté la postura un mínim de cinc segons.

Cèrvico-dorsals: Col·loca't d'empeus, amb una manuela d'un a sis quilos a cada mà. Descriu un cercle el més ampli i lent possible amb les espatlles, mantenint el cap immòbil i els colzes totalment estirats.

Isquiotibials: Estira't a terra amb una cama flexionada. Estira l'altra cama i passa un cinturó per la planta del peu. Amb l'ajuda del cinturó, eleva la cama ben estirada. Quan notis que la part interna del genoll et tiba, mantingues aquesta posició durant 30 segons. Fes el mateix amb l'altra cama.

ra, sobretot, a l'hora d'agafar càrregues, independentment del pes que tinguin. En aquests casos, hem d'ajudar-nos i no doblegar el tronc, ja que d'aquesta manera treballen els quàdriceps de les cuixes i no forcem els extensors de l'esquena, responsables de sostenir la columna. En cas

d'haver de transportar la càrrega, fes-ho el més a prop possible del tronc, i si el pes és molt elevat, camina amb els genolls lleugerament flexionats per distribuir la tensió entre esquena, braços i cames.

Estira't!

Abans i després de practicar un esport dediquem de cinc a deu minuts a estirar la musculatura per evitar fiblades i lesions, però aquests exercicis no són exclusius de l'àmbit esportiu. Durant les guàrdies realitzem nombrosos esforços físics que impliquen un sobre-esforç en l'esquena: rescats, excarceració, extinció... Després d'un servei és adient dedicar uns minuts a estirar els grups musculars que hem esmentat. D'aquesta manera reduïrem la tensió muscular que es deriva dels esforços físics i estarem millor preparats per a la següent sortida. 🚒

Fonts: Agència de Salut Pública, DiR, Fundació Kovacs. Amb l'assessorament i supervisió del doctor Juan Ignacio Paso

Practica'ls!

1. Natació: segueix sent l'esport rei per enfortir l'esquena però cal tenir cura de l'estil que escollim. Els més recomanats són el crol i l'esquena, mentre que la braça i la papallona alteren l'equilibri pelvià i la seva mala pràctica pot perjudicar-nos. S'ha de tenir en compte els següents consells per beneficiar-nos d'una natació saludable: respirar pausadament, fer un suau balanceig natural a cada braçada, no tensar el coll i moure els peus simètricament i en paral·lel.

2. Pilates: el mètode Pilates se centra en treballar la musculatura abdominal i en articular la columna vertebral, amb l'ajuda constant de la respiració. És un entrenament dur però sense risc articular i corregeix la postura corporal, fet que repercuteix en l'alleujament del mal d'esquena. Aquesta disciplina, molt emprada per fisioterapeutes, es pot practicar amb exercicis a terra o amb l'ajuda de màquines.

3. Ioga: la columna vertebral fa de mirall de la nostra situació emocional, amb els consegüents dolors psicossomàtics. El ioga ens ajuda a alliberar les tensions musculars però també les emocionals. Millora la flexibilitat, incrementa la força, alinea el cap, té cura de les articulacions, saneja la columna i enforteix els ossos. Un entrenament completíssim a l'abast de tothom.

La Mútua de Propietaris celebra els seus 175 anys

Els inicis de Bombers van ser compartits per dues entitats: l'Ajuntament i la Societat d'Assegurances Mútues Contra Incendis, actual Mútua de Propietaris. Gràcies a aquesta, l'any 1852 el nostre Cos va rebre l'empenta definitiva per a la seva professionalització.

Si no hi ha bosc no hi ha incendi. Sota aquesta premissa s'actuava a la Barcelona del segle XIX: els focs s'extingien enderrocant els edificis que cremaven. Ràpid i eficaç, però massa costós i amb l'agreujant de deixar famílies senceres sota un pont.

L'Ajuntament era conscient de la problemàtica i estudiava diferents fórmules per dotar la ciutat d'un servei d'extinció estable que no es basés en el voluntarisme de paletes, fusters i manyans. Durant les primeres dècades de segle, es van redactar diversos reglaments que establien les bases d'una companyia de

bombers preparats per actuar davant d'un incendi, però la inestabilitat política i els canvis en el poder frenaven tot avenç. Els primers cossos, tot i estar organitzats, no disposaven de material adient. Les bombes de mà dataven del segle anterior, i les armes

▲ La bomba manual, del segle XVIII, va ser la primera que va adquirir l'Ajuntament per lluitar contra els freqüents incendis de la ciutat

amb què comptaven davant d'un foc eren escales i galledes, així que la demolició continuava sent el mètode més emprat contra les flames.

Galledes de cuir i de lona

El 15 de juliol de 1835 a Barcelona no es va fer de nit. La crema de 12 convents va mantenir la ciutat il·luminada durant hores i els bombers, amb els pobres mitjans de què disposaven

i davant la resistència dels propis incendiàries, no van poder fer res per salvar-los. Arran d'aquest episodi, es va decidir formar la Societat d'Assegurances Mútues Contra Incendis (La Mútua) i aquesta va adquirir útils d'extinció per dotar el Cos de Bombers: galledes de cuir i de lona, diversos tipus d'escales, una mànega de seguretat, un sac de salvament, una barca de lona, un aparell per evitar intoxicacions per fum i tres bombes hidràuliques parisines. La direcció del Cos va quedar a càrrec de la Milícia i de la Mútua a parts iguals, mentre que l'Ajuntament es va limitar a cedir part de la casa dels Comuns Dipòsits de la plaça Sant Jaume perquè es fes servir de magatzem. El Servei donava així les primeres passes envers la seva professionalització.

Tornar a començar

L'any 1842, amb la supressió de la Milícia Nacional, el Cos de Bombers perdia un dels seus dos fundadors i tornava a quedar deseparat. La Mútua va iniciar llavors les negociacions amb l'Ajuntament per tal de crear un nou Cos compartit entre la iniciativa pública i la privada, amb el següent acord: la companyia es faria càrrec del cost de les intervencions en edificis assegurats, mentre que l'Ajuntament faria el propi amb els no assegurats. Sota aquest pacte, l'any 1845 neix el nou Cos de Bombers de Barcelona, format per 110 homes i dos caps: un nomenat per la Mútua i l'altre pel Consistori.

La bona voluntat inicial, però, aviat es va veure deslluïda per la manca d'implicació municipal. Mentre els bombers que depenien de la Mútua ja prestaven servei, els del Consistori ni tan sols estaven nomenats. Aquesta situació va fer empitjorar les relacions entre les dues entitats i, davant la falta de diligència de l'organisme públic, l'asseguradora va començar a actuar unilateralment.

"L'aigua ens fa més mal que el foc"

"Hem passat per tres segles i continuem aquí, això ja és motiu d'orgull", afirma Jordi Xiol, president de la Mútua de Propietaris. L'entitat agrupa sota les seves pòlisses gairebé el 40% dels edificis de Barcelona, la majoria a Ciutat Vella. "Muralles endins els teníem tots. Fins fa pocs anys ens dedicàvem gairebé en exclusiva als incendis, la base de la nostra creació. Ara, però, l'aigua ens fa més mal que el foc, especialment en els edificis més antics", raona Xiol. La Mútua de Propietaris té dos motius d'orgull: és l'asseguradora més antiga del país i és l'única que va cobrir els danys causats pels bombardejos de la Guerra Civil. Aquestes característiques, juntament amb una trajectòria immaculada, els va valer la medalla al Mèrit en l'Assegurança concedida pel consell de Ministres l'any 1982, la màxima distinció amb què es pot premiar una asseguradora.

Bombers de la Mútua

A partir de l'any 1852, el desinterès del Consistori es va fer oficial amb un nou reglament mitjançant el qual cedia la gestió del Cos a la Mútua i es mantenia com a figura simbòlica en les reunions internes. Aquest va ser el punt de partida per a l'ampliació i modernització del Cos de Bombers de la ciutat, que va començar aquell mateix any amb la creació d'un punt de guàrdia amb una bomba al barri de la Barceloneta, el primer que s'establí fora de les muralles. Durant més d'una dècada, la Mútua va fer-se càrrec en solitari del servei d'extinció de la ciutat, sumant millores salarials per als bombers i d'utilitatge, fomentant la formació i la innovació al Cos, fins la seva cessió

La Mútua de Propietaris va gestionar en solitari el Cos de Bombers de Barcelona durant 15 anys

a l'Ajuntament l'any 1865. L'obertura de la ciutat fora-muralles, amb la gran extensió de terreny a cobrir que això suposava, i la proliferació de noves asseguradores contra incendis van impedir a la Mútua fer front econòmicament al manteniment del servei d'extinció. El Consistori, doncs, prenia el relleu a 15 anys de gestió privada del Cos de Bombers. 🚒

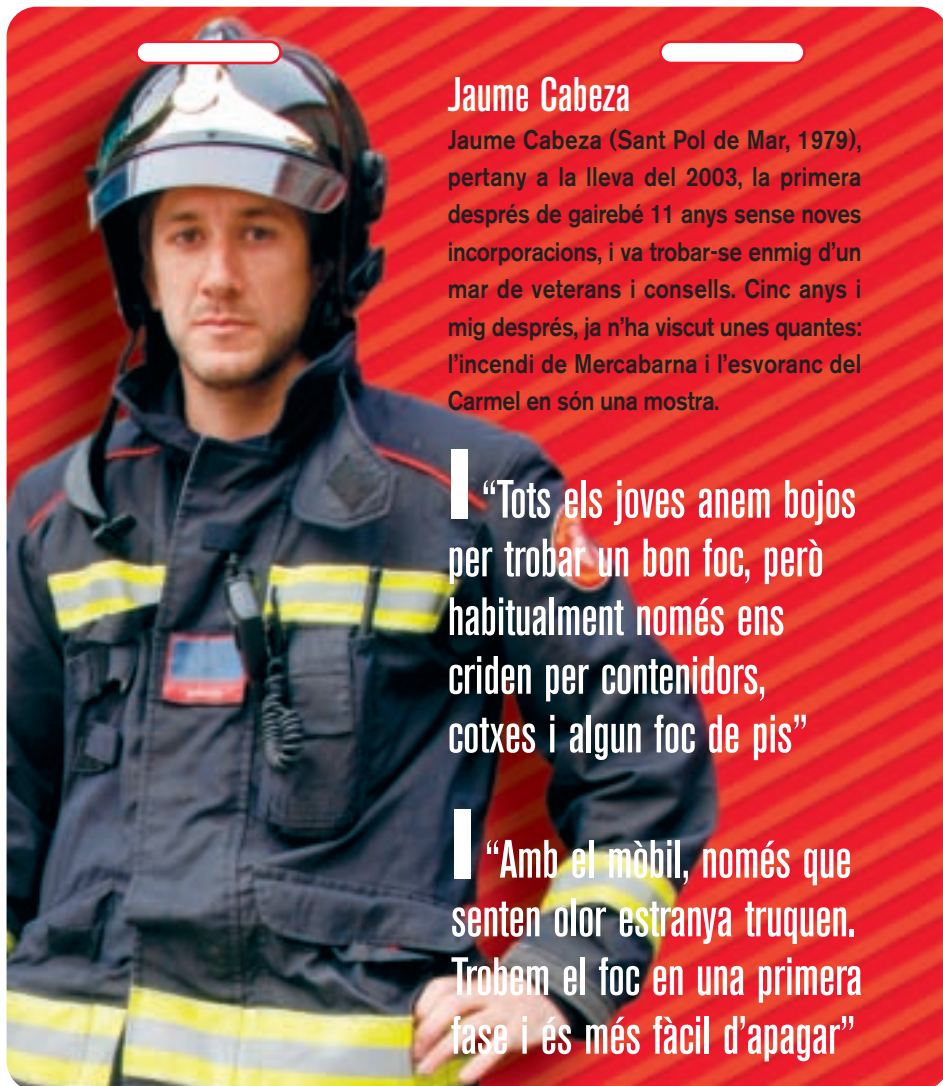
Els focs d'ara ja no són com

A mesura que la Barcelona industrial ha anat desapareixent també ho han fet els grans focs, i l'extinció d'incendis ha deixat pas al rescat com a primera activitat dels bombers. Com ha viscut un veterà aquesta transformació? Com viu un jove la situació actual?

“Abans ens trobàvem amb incendis a fàbriques tèxtils que podien durar tres o quatre dies. Ara si et trobes un foc gran no passa de les cinc hores, i sempre és l'excepció”, constata José Sierra, de la lleva del 81. Jaume Cabeza, de la promoció 2003, confirma les paraules del seu company veterà: “Tots els joves anem bojós per trobar un bon foc, però habitualment ens criden per cotxes i contenidors en flames i per algun foc de pis”.

Prevenició i conscienciació

I és que la cantarella que sovint escolten els companys nouvinguts per part dels veterans és ben certa: els focs d'ara no són com els d'abans. “S'ha fet molta feina quant a prevenició i conscienciació ciutadana, i això, juntament amb el trasllat de grans fàbriques fora de la ciutat, ha donat lloc a la manca d'incendis de grans dimensions, que abans eren força habituals”, resumeix Sierra. Durant les gairebé tres dècades que duu al Cos, aquest gadità n'ha vist de tots colors: l'atemptat a Hipercor l'any 1987, l'incendi de l'edifici d'Autopistes el 1993, el foc que va destruir el Liceu el 1994, diversos magatzems tèxtils... “Això per a nosaltres ja és història, dubto que visquem quelcom similar”, comenta Cabeza. Tots dos companys coincideixen en què, al llarg d'aquestes tres dècades, Bombers ha fet un gir de 180 graus respecte als objectius de servei. Si fa 30 anys l'extinció era la seva raó de ser, actualment es prioritza el salvament i el rescat per davant de tot.

Jaume Cabeza

Jaume Cabeza (Sant Pol de Mar, 1979), pertany a la lleva del 2003, la primera després de gairebé 11 anys sense noves incorporacions, i va trobar-se enmig d'un mar de veterans i consells. Cinc anys i mig després, ja n'ha viscut unes quantes: l'incendi de Mercabarna i l'esvoranc del Carmel en són una mostra.

“Tots els joves anem bojós per trobar un bon foc, però habitualment només ens criden per contenidors, cotxes i algun foc de pis”

“Amb el mòbil, només que senten olor estranya truquen. Trobem el foc en una primera fase i és més fàcil d'apagar”

A l'atac!

Tot i que se n'ha reduït el nombre i la grandària, de focs continuen havent-hi i a l'hora d'enfrontar-s'hi, com en tots els aspectes de la vida, l'experiència és un grau: “Abans anàvem ‘a lo bèstia’. Hi havia un foc i s'havia d'apagar, punt. Pujàvem tots a l'atac! I no actuava així per tenir 25 anys, perquè els companys de 40 feien exactament el ma-

teix. Simplement era una altra manera de treballar”, recorda Sierra. Una situació que dista molt de la protocolarització actual que regeix totes les sortides: “S'agraeix tenir els procediments operatius per a cada tipus de servei i algú que et marqui quin és el teu paper. Hi ha serveis on podem arribar a ser 30 companys i, si tots ens capfiquem en entrar a apagar el foc, és un caos”, afir-

els d'abans

ma Cabeza. Però, encara que abans les intervencions eren una mica "campi qui pugui", quan l'alarma cridava foc de pis es posava en marxa la mateixa sortida completa de vehicles que ac-

tualment: tanc lleuger, tanc pesant, autoescala i ambulància. Això sí, amb alguna petita diferència: "Duiem un motorista al capdavant que ens obria el pas", recorda Sierra.

José Sierra

José Sierra (Algeciras -Càdis-, 1956) va començar la carrera com a bomber voluntari de la Generalitat l'any 1979. El 1981 va entrar a l'SPEIS dins la lleva dels becaris, amb 39.000 pessetes de sou i torns rotatius de matí, tarda i nit. Tres dècades després, viu la professió des de la serenitat de l'experiència.

“Abans anàvem ‘a lo bèstia’. Hi havia un foc i s’havia d’apagar, punt. Pujàvem tots a l’atac. Era una altra manera de treballar”

“Els incendis en fàbriques tèxtils podien durar quatre dies. Ara un foc gran no passa de les cinc hores”

Mobilitzats

La tecnologia és un factor que també ha tingut molt a veure en la reducció del grans focs a la ciutat. La majoria d'incendis importants comencen amb quelcom insignificant: una burilla mal apagada, una espelma oblidada o una paella al foc. Abans la gent no estava tant conscienciada i no trucava al 080 fins que el foc se'ls havia anat de les mans. “Ara, amb els telèfons mòbils, només que senten una olor estranya o veuen fum ja truquen. Ens passen l'avís de seguida i, quan arribem, el foc encara està en una primera fase i és més senzill d'apagar”, afirma Cabeza.

Bombers, digui?

Anys enrere, quan Bombers no estava a la Sala Conjunta i la centraleta de trucades s'ubicava a l'Eixample, la informació no era tan completa com ara: “Recordo un incendi en una fàbrica de la Sagrera. Ens van avisar com si es tractés d'un foc petit i vam sortir de Sant Andreu amb un Pegaso –recorda Sierra–. En arribar, cremava l'última planta sencera. L'edifici era una torxa i nosaltres allà al davant: quatre bombers i un camionet”. I la por de no sortir-ne viu, és la mateixa que fa 30 anys? “Patia una mica al principi, perquè els nervis et fan dubtar, però tant com per no sortir-ne, no. A més, quan acabes d'entrar vols fer més del que pots, vols ser a tot arreu”, comenta Cabeza. “Jo ja he perdut el compte”, sentència Sierra. Heus aquí la diferència entre els focs actuals i els d'abans. 🚒

Les primeres flames

Jaume Cabeza

“Recordo perfectament el meu primer foc gros. Portava quatre mesos i estava al torn D de l'Eixample. Vam anar a la Via Augusta, a un pis que cremava bastant. Jo tenia molt fresca la formació a l'Escola i recordava que ens havien ensenyat que, davant un foc que

pica molt, t'has de agenollar i mig estirar perquè no t'afectin els gasos i el vapor d'aigua. En un moment donat, van cridar-nos que ens ajupíssim. Jo m'hi vaig mig estirar i el meu caporal en veure'm allà a terra es va pensar que estava mig mort, em va enganxar i em va portar fora d'una revolada!”.

José Sierra

“N'he viscut tants! Recordo quan vaig començar de voluntari a la Gene, a Granollers. No tenia cap formació com a bomber, ni allà te'n donaven, i m'havia d'empassar unes mogudes molt grans. Et trucaven per un foc, t'hi plantaves amb tres companys i, apa! A fer el que fos per apagar-lo!”.

Personal jubilat fins al 30/09/09

Aquest és el primer any en què els bombers de Barcelona, en desenvolupament de l'acord de jubilacions anticipades, es poden retirar del servei amb el màxim de prestacions als 60 anys. Una possibilitat que explica el gran nombre de companys –38 en total– que des de setembre podran visitar els parcs sense haver de córrer quan soni l'alarma.

Amado Ares Díaz
03677

Pedro Delfa Oviedo
11174

Pedro González López
11182

Jorge Zapater Oliver
11608

Tomás Chiva Sánchez
11609

José Zamora Luna
11613

Miguel Casado Martín
11617

Cristóbal Reyes Vinagre
11627

Ramón Barastegui Almagro
11632

Andrés Carretero López
11634

Juan Gracia Martínez
11635

José García Roda
11643

José Soler Grau
12521

Pedro Morillas Torres
12537

Juan Nogales Caballero
12539

Antonio Sánchez Villanueva
12545

Luciano Diest Lascorz
12546

José Morales Muñoz
12564

Francisco Sabido Armengol
12571

Juan Sauro González
12578

Pedro Sastre Villar
12579

Pedro García Buzón
14580

José R. Rodríguez Rodríguez
14584

Joan Martret Crespo
14595

José León Torres
14598

Manuel Heredia Bono
14602

Jesús Gimeno Causapé
14603

Luis Vidal Soler
14608

Vicente García García
14625

Juan Manuel Toribio Bastard
14628

Alberto Usón Abos
14634

Jorge Boada Rodríguez
14638

Carlos Esteve Ruensa
15749

Joaquín Comín Alloza
18149

Francisco Torres Fuentes
18151

Pedro Bernat Auleda
19158

Jesús B. Chacón Sánchez
20629

Isabel Toribio Suay
21149

L'instant

Fregant l'aigua. En aquesta delicada situació va quedar el camió que, el passat 30 de setembre, va estar a punt de caure mar avall al moll Álvarez de la Campa. L'operació per treure el vehicle va consistir en aixecar la cabina amb una grua mentre, des del darrere, es traccionava el remolc terra endins.

Drassanes serà un CAP

Ciutat Vella ha acordat enderrocar i remodelar part de l'illa de cases compresa entre els carrers de l'Om i Nou de la Rambla. El pla per reorganitzar aquesta part del sud del Raval inclou també la reubicació dels equipaments existents a l'illa, així com l'ampliació i el futur trasllat del Centre d'Atenció Primària Pere Camps a l'edifici que avui ocupa el Parc de Bombers de Drassanes (un cop el nou Parc del Port estigui acabat).

La guixeta del bomber

Trobada de contractats. Un any més –i ja en van 31–, la promoció dels contractats va demostrar que segueix mantenint el seu esperit de lleva reunint a 51 companys de Bombers de Barcelona per a la seva trobada anual. El dinar i sobretaula va tenir lloc al restaurant Els Tres Tombs, al poble d'Avinyonet, el passat 5 de novembre.

Torna el Dia del Foc

El Cosmocaixa acollirà el proper 3 de desembre la cinquena edició de la jornada tècnica sobre seguretat contra incendis. L'acte, organitzat per Tecnifuego-Aespí, comptarà entre els ponents amb el director de Bombers de Barcelona, Joan Pedreny, i el cap d'Operacions de Bombers de la Generalitat, Robert Gómez. La inauguració anirà a càrrec del conseller d'Interior, Joan Saura, i de la regidora de Prevenció, Seguretat i Mobilitat de Barcelona, Assumpta Escarp.

Participa! Vols recomanar un llibre, una pel·lícula o un web sobre el món bomberil? Estàs muntant un equip esportiu o organitzant un viatge i vols animar als companys a participar-hi? Tens alguna anècdota de servei curiosa? No ho dubtis: el Calaix de sastre és el teu espai. Escriu-nos un correu-e a: fahrenheit451@bcn.cat

L'equip de l'SPEIS arrasa al Mundial de Vancouver

La XIII edició dels Jocs Mundials de Polícies i Bombers va reunir del 31 d'agost al 9 de setembre més de 10.000 participants d'una setantena de nacionalitats diferents, superant el rècord que havia assolit Barcelona el 2003.

Medaller equip	
Stair Race amb equip d'intervenció	PLATA
Cursa vertical de muntanya	OR
Triatló	OR
Muster brigada de cubells	BRONZE

Medaller individual	
Decatló	OR
100 metres tanques	BRONZE
Salt perxa	PLATA
Salt alçada	PLATA
Stair Race amb equip d'intervenció	PLATA, BRONZE
Stair Race sense equip d'intervenció	OR
Press Banca	OR
Push & Pull	OR, BRONZE
BTT descens	OR
BTT dual Slalom	PLATA
Ciclisme cronoescalada	PLATA
Ciclisme ruta	BRONZE

Nou companys van desplaçar-se fins a la ciutat canadenca de Vancouver per participar en la XIII edició dels Jocs representant a Bombers de Barcelona. Els bombers van omplir les maletes amb 18 medalles, un excel·lent resultat, sobretot tenint en compte el reduït nombre d'atletes que conformaven l'equip de l'SPEIS. Els companys van deixar-s'hi la pell i van encapçalar el podi canadenc en set ocasions: cursa vertical de muntanya i triatló en format equip, i decatló, *stair race* sense equip d'intervenció, *press* de

banca, push & pull i BTT descens, a títol individual. Aquests set ors van acompanyar-se de sis guardons d'argent i cinc de bronze de la mà dels nostres atletes Lluís Rosell, Víctor Dobaño, Albert Rey, Daniel Agut, Albert Cantenys, Raúl Montoro, Jordi Rey, Carlos Luis i Ivan Casanovas.

NY2011

La propera edició dels Jocs se celebrarà del 26 d'agost al 5 de setembre de 2011 a Nova York. Els Estats Units acolliran el Mundial en el desè aniversari dels atemptats de l'11-S, i

La delegació de Bombers de Barcelona es va endur set medalles d'or, sis de plata i cinc de bronze als Jocs Mundials 2009

per això es duran a terme homenatges en memòria dels bombers i policies que hi van perdre la vida, tal i com ja es va fer l'any 2003 als Jocs de Barcelona. 🚒

Com ja es tradició, a l'estiu es va atorgar el premi als tres primers companys classificats en la Cursa de Bombers de Barcelona - Nike. Jaume Consola, Raúl Montoro i Salvador Martí (qui està en període de pràctiques), van rebre els guardons de mans del director, Joan Pedreny, el cap de Prevenció, Jesús Martínez Viejo, i el cap d'unitat Jordi Secall

.-TROLLEY FIRE TEAM-. -

Un company
per a tota
la vida

No l'abandonis
Identifica'l
Recull les seves deposicions

Juga net amb Barcelona.
Juga net amb el teu gos.

**Barcelona
pel Medi
Ambient**

Ajuntament de Barcelona